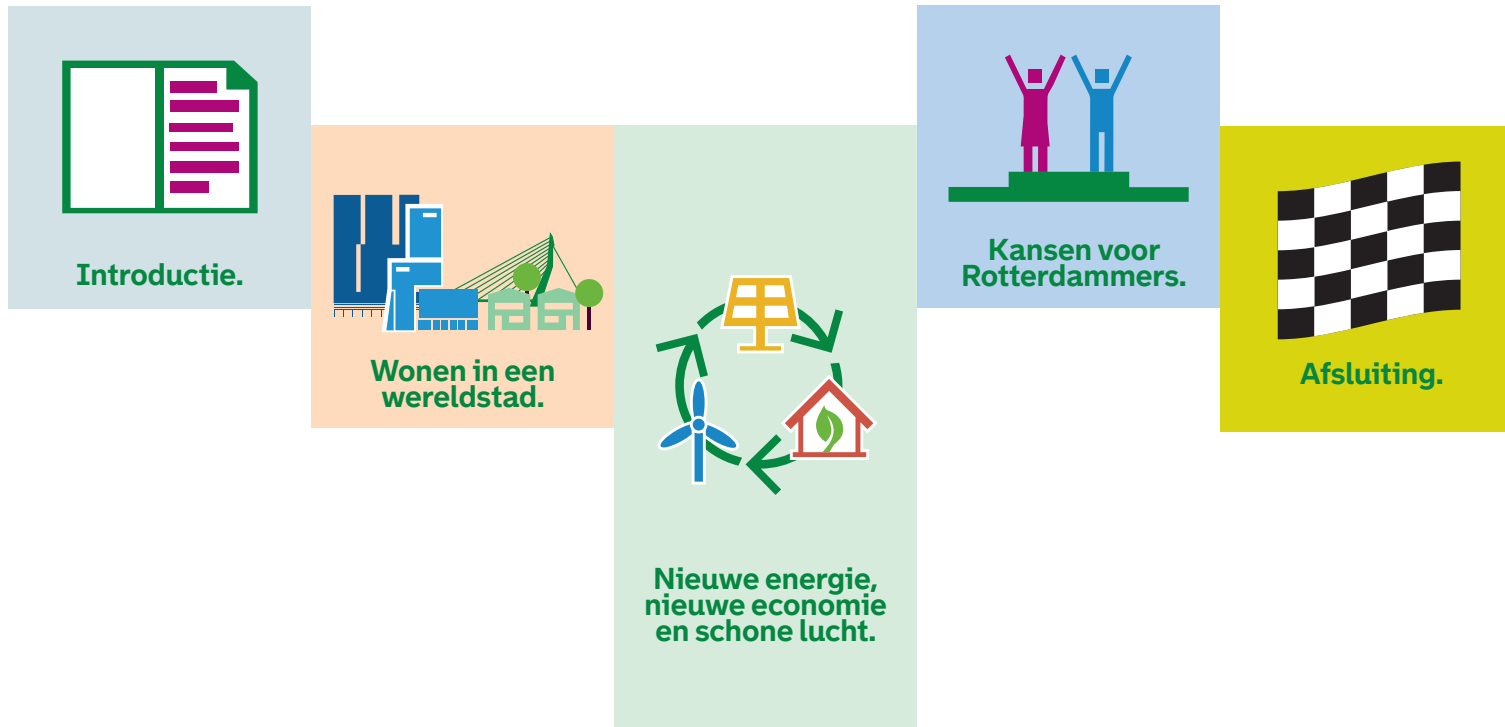

Bestuurlijke Hoofdlijnen.

2021

Gemeente
Rotterdam

Introductie.

Het jaar 2021 is het laatste volle jaar van onze bestuursperiode. Net als het jaar ervoor stond 2021 in het teken van corona, met zijn grote betekenis voor de volksgezondheid, de Rotterdamse samenleving en de economie. Maar ook konden we verder werken aan onze ambities voor de stad, zoals we die hebben vastgelegd in het coalitieakkoord 'Nieuwe energie voor Rotterdam'.

Met deze jaarrekening leggen we verantwoording af over onze inzet en behaalde resultaten in 2021. Deze verantwoording is opgebouwd uit drie thema's, die het kompas bleken voor het werken aan het herstel: Wonen in een wereldstad, Nieuwe energie, nieuwe economie en schone lucht, en Kansen voor Rotterdammers.

Natuurlijk hebben we de resultaten niet alleen als college bereikt. Samenwerking speelde voortdurend een belangrijke rol, met de gemeenteraad én met talrijke partners in de stad. Daarbij denken we onder meer aan de Rotterdamse ondernemers, aan een breed veld van verenigingen en stichtingen in onder meer de sport en cultuur, en bovenal aan de vele Rotterdammers die zich, individueel of in bewonersorganisaties, dagelijks inzetten voor hun medebewoners in de straat, buurt, wijk of stad. Zij verdienen onze dank en waardering!

Wonen in een wereldstad.

Onze ambitie: werken aan een stad die iedereen kansen en een thuis biedt. Iedereen moet zich hier vrij, veilig en prettig kunnen bewegen.

Bouwen

Bouwen is het juiste middel om het woontekort tegen te gaan. Doorbouwen is goed voor de economie en de enige manier om het grote tekort aan woningen op te lossen. In 2021 was er een bouwrecord door de start bouw van 4.735 woningen. Dit zijn woningen in alle segmenten en voor verschillende doelgroepen, verspreid over de stad. Voorbeelden zijn Post in het centrum, Grote Beer in Prins Alexander, Vrijlandt in IJsselmonde, Blok S Tweebosbuurt, Wielewaal in Charlois, Nieuw Kralingen in Crooswijk, seniorenwoningen 'Nieuw Welgelegen' in Rozenburg en studentenwoningen in Glashaven.

Er moeten meer woningen komen met een verkoopprijs tussen € 181.000 en € 325.000, op basis van het prijspeil van 1 januari 2021. In 2021 is hiervoor het Actieplan Middenkoop vastgesteld. Met dit actieplan willen we bereiken dat tot en met 2030 in totaal 10% van de stedelijke bouwproductie van koopwoningen in het middensegment moet zijn.

Omgevingsvisie

In 2021 is de omgevingsvisie voor Rotterdam vastgesteld. Deze visie is de opvolger van de stadsvisie uit 2008 en geeft een schets van de ruimtelijke toekomst van de stad.

Bescherming op de woningmarkt

We hebben in 2021 een reeks maatregelen genomen om overtredingen op de woningmarkt tegen te gaan. We hebben zelfbewoningsplicht bij nieuwbouwwoningen ingesteld en aangescherpte regels ingevoerd voor kamerverhuur. Sinds 1 januari

2022 geldt in 16 wijken de Opkoopbescherming. In deze wijken is het voortaan alleen mogelijk om een woning te kopen als de koper deze niet verhuurt. Met de invoering van de Opkoopbescherming verwachten we dat de schaarse koopwoningen in handen komen van mensen die graag in Rotterdam willen komen én blijven wonen.

Taakstelling statushouders

In lijn met het coalitieakkoord zijn er geen statushouders boven de taakstelling gehuisvest. Rotterdam heeft de taakstelling versneld en volledig behaald om het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) te ontlasten. Een onderdeel van deze versnelling was een tijdelijke, kleinschalige opvang van twee maanden, waarbij de statushouders zijn gehuisvest op een boot.

Feyenoord City

Wij hechten groot belang aan de gebiedsontwikkeling Feyenoord City. Door ontwikkelingen in de bouwsector heeft de Betaald Voetbalorganisatie (BVO) Feyenoord in 2021 besloten het plan voor een nieuw stadion te heroverwegen. Over het wel of niet bouwen van een nieuw stadion maken Stadion Feyenoord en BVO Feyenoord gezamenlijk de balans op. Zij hebben aangegeven daarvoor tot de zomer van 2022 tijd nodig te hebben.

Schone stad

Verkeerd aangeboden afval en andere rommel bij afvalbakken en -containers is voor veel Rotterdammers een grote ergernis. In 2021 is het makkelijker gemaakt om een melding daarover te doen. Op duizenden afvalcontainers en afvalbakken staat nu een QR-code. Daarmee kan iemand met een smartphone eenvoudig en snel een melding doen van een ongewenste situatie. Er is geen app of inlog nodig om te kunnen scannen. Daardoor kan zelfs een toerist of toevallige voorbijganger de code scannen en een melding doen.

Veilige stad

Iedere Rotterdammer moet zich veilig voelen en zich vrij kunnen bewegen. Hiervoor hebben we ook in 2021 nadrukkelijk aandacht gevraagd.

We hadden drie targets ten aanzien van het wijkprofiel specifiek voor de veiligheidsindex geformuleerd voor de periode 2018-2022. De eerste, een hoger veiligheidsniveau van geheel Rotterdam, is gehaald met een stijging van 108 in 2018 naar 110 in 2022. De tweede target is ook gehaald. De gemiddelde score van de 18 wijken die in 2018 lager scoorden dan 100 is verbeterd van 88 naar 93. De derde target, de 5 laagst scorende wijken op de veiligheidsindex van 2018 laten in 2022 een stijging van 5 punten zien, is helaas niet gehaald. Bij 4 wijken is de score gestegen met meer dan vijf punten, maar bij de wijk Carnisse is deze met 1 punt gedaald van 86 naar 85. We zien in Carnisse wel een verbetering van 4 punten ten opzichte van de meting in 2020 (81). Deze resultaten zijn een bevestiging dat de gerichte aanpak loont, maar dit zeker een proces van de lange adem is.

Ondermijning

De aanpak van ondermijnende criminaliteit gaat over drugscriminaliteit, mensenhandel, illegale prostitutie, crimineel vermogen, criminele motorbendes en misstanden in de vastgoedsector. Ook richt de aanpak zich op kwetsbare branches als autoverhuurbedrijven, horeca, shisha-lounges en opkopers. Voor de haven is in 2021 een gebiedsgerichte aanpak ingezet. De drugsvangsten worden elk jaar groter. Om deze aanpak aan te scherpen is de Uitvoeringsagenda (met 22 actiepunten) opgesteld is samenwerking met de publieke- en private partners in de haven. In 2021 is verder nog in de bredere context van de aanpak van drugscriminaliteit en drugsgebruik, een overkoepelend beleid vastgesteld, het Rotterdamse Drugsbeleid.

Excessief geweld

Politie en het Openbaar Ministerie hebben in 2021 zwaar ingezet op opsporing van vuurwapengeweld. De gemeentelijke inzet is verder gericht geweest op het denormaliseren van wapenbezit via campagnes, community building en de bestuurlijke aanpak om panden te sluiten. Ook in 2021 is een wapeninleveractie

georganiseerd. De aanpak messengeweld is dit jaar uitgebreid met de start van de campagne 'Geweldig Rotterdam', die samen met professionals en jongeren is ontwikkeld. Dit gebeurt door gesprekken, confrontatietheater, workshops en werkexcursies voor de doelgroep en een breed media-offensief met een tegengeluid richting wapenbezit.

Trends in criminaliteit

De dalende trend van de cijfers van de High Impact Crime (HIC) is in 2021 doorgezet. Het gaat om woninginbraken, straatroven en overvallen. De aanpak bestaat uit de drie pijlers: preventie, daderaanpak en nazorg aan slachtoffers. De daling van high impact crimes is al langer zichtbaar en is daarmee niet alleen een effect van de coronasituatie. Daarnaast is er juist een toename van cybercriminaliteit. Ook in 2021 heeft de gemeente specifiek ingezet om de cyberweerbaarheid van jongeren, senioren en ondernemers te vergroten. Verder zijn we een van de initiatiefnemers geweest van FERM, een samenwerkingsverband gericht op het versterken van de digitale weerbaarheid van bedrijven in de haven. Om onze informatiepositie te versterken is in 2021 gestart met het traject wat geresulteerd heeft in het Cyberbeeld Rotterdam. Dit Cyberbeeld werd ontwikkeld in samenwerking met partijen uit de stad en biedt inzicht in de dreigingen en kansen vanuit het cyberdomein voor Rotterdam.

Straatintimidatie

Tenslotte was er ook nog een tentoonstelling over straatintimidatie, die achtereenvolgens op drie plaatsen in de stad was te zien. De tentoonstelling bestond uit foto's van slachtoffers van seksuele straatintimidatie, gemaakt door studenten van de Fotovakschool Rotterdam. De slachtoffers dragen de krachtige boodschap uit dat het gedrag waarmee zij zijn geconfronteerd niet normaal is. In 2022 krijgt de tentoonstelling een vervolg.

Mobiliteit en verkeersveiligheid

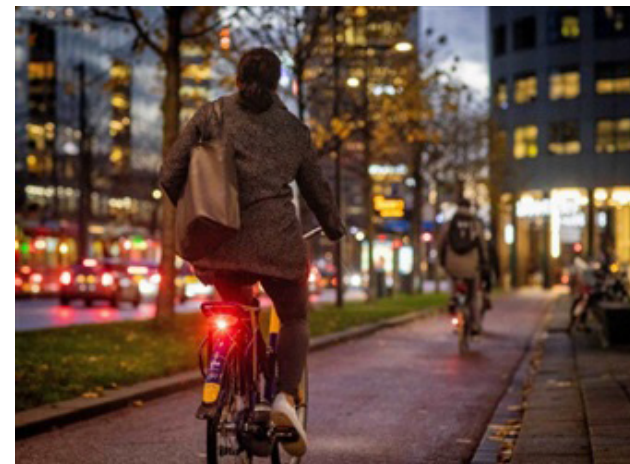
Met iedere versoepeling van coronamaatregelen nam het aantal verkeersbewegingen toe. Tegelijkertijd verlangt niemand terug naar de drukte op de wegen van voor de coronasituatie. Daarom maakten we afspraken met werkgevers om medewerkers blijvend drukke momenten te laten mijden en om vaker te kiezen voor duurzame

vervoersopties. De gemeente Rotterdam doet hier als werkgever zelf aan mee. Van alle vormen van vervoer herstelde het fietsgebruik zich het sterkst. Het aantal fietsers was in het najaar van 2021 al zo'n 10% boven het niveau van voor corona. Met de realisatie van 3.328 fietsparkeerplekken in 2021 maakten we deze groei mogelijk. Nieuwe fietsparkeerplekken kwamen er bij ov-knooppunten, in de binnenstad en op andere plaatsen. Parkeerplaatsen voor de auto verdwenen juist in het centrum. De doelstelling om 1.200 plekken op te heffen, is behaald.

In 2021 hebben we op 23 plaatsen in de stad de verkeerveiligheid verbeterd. Het aantal van negen dodelijke verkeersslachtoffers was weliswaar lager dan het aantal in jaar ervoor, maar is nog altijd onaanvaardbaar hoog. Mede daarom is de Aanpak Veilige Straten vastgesteld. Deze aanpak voorziet voor veel straten in een verlaging van de maximumsnelheid tot 30 km per uur. De planning is in 2022 en 2023 de 18 meest urgente straten aan te pakken.

Sportieve stad

In 2021 is de sportnota 2021+ 'Rotterdam Wereldse Sportstad' vastgesteld. Hierin staan de ambities op sportgebied voor de komende zes jaar. In 2026 is Rotterdam een 'wereldse sportstad', met inspirerende internationale topsport. Rotterdammers van alle leeftijden sporten en te bewegen met plezier en op hun eigen manier. Zij doen dit bij aantrekkelijke sportaanbieders, en maken gebruik van moderne sportfaciliteiten, in een stad die uitnodigt tot bewegen. De Sportnota 2021+ is een beleidsdocument op hoofdlijnen. Verdere concretisering en uitwerking van de acties krijgen een uitwerking in diverse programma's en jaarplannen.

Het Energie Transitie Budget (ETB)

Begin 2022 lopen er 66 projecten uit het uitvoeringsplan energietransitie, waaronder 29 duurzaamheidsprojecten. Er zijn in 2021 goede resultaten gehaald door in het gemeentelijk wagenpark voertuigen versneld te vervangen door elektrische voertuigen. Er zijn 200 energiecoaches opgeleid, er is een grote walstroomvoorziening in Rozenburg opgeleverd, er zijn meer dan 300 laadpalen voor elektrische auto's en 6 laadpunten voor elektrische watertaxi's geplaatst. Tien projecten zijn volledig afgerond.

Voor de energietransitie in de gebouwde omgeving zijn afgelopen jaar twee gebiedsaanpakken vastgesteld. De bewoners uit Reijerdiijk en Pendrecht-Zuid hebben een financieel aanbod gekregen als bijdrage om hun woning van het gas af te sluiten.

Om in de stijgende vraag naar duurzame energie te kunnen voorzien, moeten de netbeheerders aanzienlijke investeringen doen. Daarom heeft de gemeente in 2021 voor 63,3 miljoen euro extra aandelen in netbeheerder Stedin gekocht. Samen met andere gemeenten bracht dit 200 miljoen euro op, die Stedin in de energietransitie investeert.

Programma Circulair: van zoi naar mooi

We hebben voor Rotterdam stevige doelen geformuleerd voor de circulariteit. In 2030 moet het gebruik van grondstoffen zijn gehalveerd. In de periode 2019 tot en met 2021 zijn 105 circulaire economische initiatieven van ondernemers door het programma ondersteund met financiën, kennis of het inzet van het netwerk. Door circulaire wijkactiviteiten en -evenementen hebben wijkbewoners op een aantrekkelijke en laagdrempelige manier kennis kunnen maken met circulariteit. Samen met andere acties, zoals een tv-serie op Rijnmond, heeft dit geleid tot een hoger percentage Rotterdammers met circulair gedrag. De gedragsmonitor laat zien dat in 2021 24% van de Rotterdammers in grote mate circulair gedrag vertoont.

In 2021 is het Circulaire loket opgezet. Hier kunnen ondernemers terecht met alle vragen die komen kijken bij het gebruik van afval als grondstof en voor advies over en ondersteuning op het gebied van wet- en regelgeving. De kennis en informatie die het loket hierbij op doet, kan ook bijdragen aan het aanpassen van wet- en regelgeving.

Werken aan een nieuwe economie

Voor ondernemers stond 2021, net als het jaar ervoor, in het teken van de coronapandemie. Voor directe ondernemersondersteuning is het coronaloket voortgezet. De medewerkers van ondernemersbalie en de bedrijfscontactfunctionarissen hebben voortdurend ondernemers geïnformeerd en hun vragen beantwoord. De ondernemersbalie heeft 554 aan corona gerelateerde vragen beantwoord. Veel vragen gingen over de nieuwste maatregelen naar aanleiding van recente persconferenties, en over terrasvlonders en financiële regelingen. Het coronaloket heeft het afgelopen jaar 90 ondernemers geholpen met maatwerk.

Samen met externe partners voeren we de in 2020 vastgestelde herstel- en vernieuwingsagenda Rotterdam. Sterker Door uit. Deze agenda bevat een pakket aan maatregelen om de langetermijneffecten van corona voor de

Rotterdamse economie tot een minimum te beperken. Onderdeel is onze inzet in de winkelstraten. In 2021 is de aanpak Vitale kerngebieden vastgesteld en zijn diverse daaraan gerelateerde instrumenten uitgewerkt. Daaronder is het fonds voor vitale kerngebieden, dat begin 2022 beschikbaar is. Met de aanpak en het fonds gaan we verschraling en leegstand in onze winkelstraten tegen. Het fonds krijgt een investeringskrediet van € 18 miljoen over de komende 15 jaar. Hierdoor ontstaan mogelijkheden om bedrijfspanden aan te kopen, tijdelijk aan te houden, te renoveren of om te zetten, en weer te verkopen aan een koper in de gewenste branche.

Levendige stad

Cultuur, horeca, evenementen en sport zijn belangrijke motoren van levendigheid en werkgelegenheid. Rotterdam is en blijft evenementenstad. Het Eurovisie Songfestival was daarvan het heldere bewijs en een hoogtepunt van 2021. Alom kreeg Rotterdam lof voor de uitstekende organisatie en de artistieke vormgeving. Met 183 miljoen kijkers en Rotterdam als decor, is onze stad wereldwijd stevig op de kaart gezet.

Cultuur

Eind april 2021 heeft de gemeenteraad de Visie cultuur op Zuid vastgesteld. Deze visie geeft aan hoe de culturele impuls voor Rotterdam-Zuid eruit kan zien. Het is een impuls die aanhaakt op bestaande initiatieven en kwaliteiten van Rotterdam-Zuid en die bijdraagt aan de inzet van onbenut potentieel. In het verlengde hiervan zien we het nieuwe Kunstenpand en de ontwikkeling van Cultuur & Campus.

De resultaten van het atelier- en broedplaatsenbeleid zijn in 2021 geëvalueerd. De doelstellingen van het beleid zijn gehaald. Er is meer betaalbare ruimte voor creatief talent. Het aantal vierkante meters dat de Stichting Kunstaccommodatie Rotterdam (SKAR) kan verhuren voor maximaal € 50 per vierkante meter per jaar, is verdrievoudigd van 5.000 naar 15.000 vierkante meter. Ook zijn diverse nieuwe broedplaatsen ontwikkeld, zoals de Wasserij en House of urban arts.

In juni 2021 hebben we een ultieme verkenning gedaan om de ambitieuze renovatie van Museum Boijmans Van Beuningen mogelijk te maken. Met de opbrengst van die verkenning concludeerden de museumdirectie en ons college gezamenlijk dat we de

ambitie niet loslaten. Wel stellen we een alternatieve route voor. In december 2021 hebben we opdracht gegeven om een in ere hersteld en goed functionerend museum te realiseren, met een verbeterde entree en logistiek. Na de renovatie moet het museum in de eerste helft van 2029 open kunnen. Er blijft uitzicht op realisatie van de volledige ambitie in de verdere toekomst.

Sinds 6 november 2021 is het Depot Boijmans Van Beuningen open voor het publiek. Het is het eerste depot ter wereld dat toegang biedt tot een complete collectie, zonder tussenkomst van een conservator. De dynamiek van het depot is een andere dan die van het museum; hier zijn geen tentoonstellingen, maar kan het publiek - zelfstandig of met een gids - grasduinen tussen 151.000 kunstobjecten.

Toerisme

In 2020 kondigden we aan het beheer van het Recreatieoord Hoek van Holland af te willen stoten. De reden daarvoor is dat het beheer van een recreatieoord geen taak is voor de overheid. In 2021 is een aanpak ontwikkeld die de belangen dient van zowel de huidige recreanten als van de gemeente. Er is een intensieve samenwerking tot stand gekomen tussen de belanghebbende recreanten en de gemeente met een resultaat waar beide partijen trots op zijn. Zo zijn er o.a. afspraken gemaakt over het behoud van het karakter van het oord, over langdurige verblijfsgarantie voor de huidige recreanten en over de voorkeur om het beheer onder te brengen bij een Recreanten Rechtspersoon. Er moet nog het nodige werk worden verzet om deze gezamenlijke ambities te realiseren, maar er ligt een gezonde toekomst voor het recreatieoord in het verschiet.

Corona

Corona heeft in 2021 een zware wissel getrokken op de culturele en creatieve sector. Om de culturele infrastructuur in stand te houden, hebben we in 2021 noodsteun geboden aan de culturele en creatieve sector. Naast de gesubsidieerde instellingen konden amateurverenigingen en een aantal privaat gefinancierde culturele ondernemers daarop een beroep doen. Met de noodsteunregelingen willen we voorkomen dat belangrijke culturele organisaties door de coronacrisis verdwijnen. Zzp'ers konden in het vierde kwartaal van 2021 aanspraak maken op de Makersregeling 2021. Met deze regeling konden makers van kunst en cultuur een impuls geven aan hun beroepspraktijk, bijvoorbeeld door research, conceptontwikkeling en het volgen van trainingen en workshops.

Begin mei deed de Denktank New Deal Cultuur aanbevelingen aan ons college en de culturele instellingen om de cultuursector na het einde van de coronapandemie zo snel mogelijk te laten herstarten en een overgang mogelijk te maken naar een grotere weerbaarheid, wendbaarheid en veerkracht dan voor corona. De Denktank is een initiatief uit de cultuursector zelf, dat we graag hebben omarmd en ondersteund

Kansen voor Rotterdammers.

Onze ambitie: iedereen doet mee! Goed onderwijs, succesvolle aanpak van armoede en schulden en vitaliteit van Rotterdammers. Ook op de arbeidsmarkt verdient iedereen een kans.

Arbeidsmarkt

In 2021 raakte de coronapandemie de Rotterdamse werkenden en werkzoekenden flink. Veel mensen hebben een flexibel contract en een lage opleiding. Dat maakt hen kwetsbaar op de arbeidsmarkt. Eind 2021 kregen 34.624 Rotterdammers bijstand. Mede door de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) en Bijstand voor zelfstandigen (BBZ)-light - de steunmaatregelen van het Rijk – deden uiteindelijk minder mensen dan verwacht een beroep op de bijstand.

Samen met partners hebben we het Rotterdamse Scholingsfonds (RSF) opgezet. Het fonds is bedoeld voor scholing en omscholing van Rotterdammers, zodat zij hun kansen op een baan kunnen vergroten. Het fonds is gericht op opleidingen voor sectoren waar krapte of groei is of wordt verwacht. In 2021 hadden 1.033 Rotterdammers zich voor het fonds gemeld en zijn er 397 scholingsadviezen uitgebracht.

EU-arbeidsmigranten

De positie van EU-arbeidsmigranten kreeg veel maatschappelijke en politieke aandacht. In april 2021 is het programma 'Werken aan een menswaardig bestaan - actieprogramma EU-arbeidsmigranten 2021-2025' gelanceerd. In Rotterdam weten veel EU-arbeidsmigranten hun weg goed te vinden. Zij leveren een belangrijke bijdrage aan de economie. Tegelijkertijd zijn er nieuwe EU-arbeidsmigranten met tijdelijk werk en tijdelijke huisvesting. Bij hen lijkt er sprake te zijn van uitbuiting en intimidatie. De druk op kwetsbare wijken in Rotterdam neemt toe door overbewoning en dakloosheid. Het programma richt zich daarom enerzijds op het tegengaan van uitbuiting en anderzijds op voorlichting en registratie. De uitvoering ligt vol op stoom en het programma is bovendien nog steeds in ontwikkeling.

Weg met armoede en schulden

Centraal in de aanpak van armoede en schulden "Uit de Knoop" staat het doorbreken van de vicieuze cirkel van armoede. De focus ligt hierbij op kinderen en jongeren. In Rotterdam groeien te veel kinderen in armoede op, zij kunnen zich daardoor vaak onvoldoende ontwikkelen. Het aantal kinderen dat in armoede leeft is gedaald van 20,6% naar 16,6 % (voorlopige cijfers CBS, peildatum 1/1/2020). Onze collegeambitie om naar 1 op 6 kinderen te gaan is hiermee behaald.

Meer Rotterdamse kinderen doen mee. Sinds 2014 is er een verdubbeling gerealiseerd t.a.v. het aantal aanvragen bij het Jeugd Sport & Cultuurfonds en stichting Meedoen. Hiernaast hebben we blijvend ingezet op de pilot integrale intensieve gezinsaanpak kinderen in armoede. Tot en met 1 december 2021 zijn 590 gezinnen ingestroomd. Eind 2022 zal de eindevaluatie volgen. Onze inzet blijft erop gericht om de armoede structureel aan te pakken en te voorkomen. Samen met de partners in de stad.

Ook in 2021 is ingezet op het verder terugdringen van de schuldenproblematiek in Rotterdam. Met het programma 'Reset' bereiken we meer Rotterdammers met financiële problemen. In 2021 hebben 5.206 Rotterdammers een intakegesprek gehad bij een trajectbegeleider. En de uitval tijdens het traject is een stuk lager, in 2021 28% ten opzichte van 70% in 2015. Dit heeft geresulteerd in 4.010 ondersteuningsplannen in 2021, gelijk aan het aantal van vorig jaar. Het percentage geslaagde schuldregelingen bij de KBR blijft stijgen, in 2021 namelijk 89%. We bereiken steeds meer jongeren met schulden onder andere met het Jongeren Perspectief Fonds (JPF). We blijven een stijging zien van het aantal jongeren dat is ingestroomd in het JPF. Maar ook hiervoor geldt dat we nog te veel mensen niet bereiken of kunnen vasthouden.

Tenslotte hebben we geïnvesteerd in een betere toegang en informatievoorziening over onze dienstverlening door middel van het programma 'Toegankelijk toekennen'. Door corona zijn er meer en nieuwe groepen Rotterdammers, zoals ZZP'ers, die van onze dienstverlening gebruik kunnen maken. De noodzaak dit zo toegankelijk mogelijk te maken is hierdoor nog groter geworden

NPRZ

De algemene conclusie voor Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ) is dat we gestaag dichterbij onze ambities komen. Jaarlijks ontvangt de gemeenteraad een voortgangsrapportage over de inzet en opbrengsten op zowel gemeentelijke niveau als op het totale programmaniveau met de partners. Het jaar 2021 stond in het teken van herstel van de coronasituatie. Het bijstandsniveau, dat eerder door corona flink was gestegen, daalt inmiddels. Dat is goed nieuws, maar het maakt ook duidelijk dat de beroepsbevolking op Zuid kwetsbaar is voor conjuncturele ontwikkelingen. In het onderwijs deden eind 2021 36 basisscholen mee aan de Dagprogrammering. Op acht scholen voor voortgezet onderwijs kreeg een derde van de leerlingen zes extra schooluren per week. De problematiek op de basisscholen op Zuid bleken verzaamd, maar toch lukte het om beter te scoren dan op vergelijkbare scholen elders in het land. De achterstanden in het voortgezet onderwijs op Zuid zijn ingelopen ten opzichte van het G4-gemiddelde.

Met het programma Hand in hand is in 2021 ingezet op een aantrekkelijker Beijerlandselaan en Groene Hilledijk voor eerlijk ondernemerschap. Daarmee hebben we lokale werkgelegenheid willen creëren. Steun voor ondernemers na de rellen van januari 2021 was hierin een belangrijk onderdeel.

Jongeren

We hebben in 2021 ingezet op de herstelaanpak Jongeren. Daarbij hebben we korte- en langetermijnacties ondernomen om de negatieve gevolgen van corona voor jongeren te dempen. De borging van de langetermijnacties vond plaats in het actieplan Vastpakken en niet loslaten. De herstelaanpak is samen met jongeren en stakeholders in de stad gemaakt en uitgevoerd. Daarbij is gebruikgemaakt van de kracht van de stad: 46 organisaties en 69 unieke innovaties, zoals zelfmelders Rotterdamse Douwers, de Jongerenhubs en het HipHopHuis.

Het programma Rotterdam, Ouder en Wijzer bevat interventies om Rotterdam een meer seniorvriendelijke stad te maken. Een groot deel van de interventies geldt vanaf 2022 stadsbreed, in een nieuw Rotterdams ouderenkakket. Met dit nieuwe, toekomstbestendige en samenhangende ouderenkakket willen we jaarlijks ruim 40.000 ouderen bereiken.

Verder is de stad nu seniorvriendelijker. Verschillende onderdelen uit het programma Rotterdam, Ouder en Wijzer komen terecht in de nieuwe opdrachten aan de welzijns- en Wmo-aanbieders. Met het Langer Thuis-akkoord zorgen verschillende partijen samen voor geschikte woningen, woon- en woonzorgconcepten, en hubs voor Rotterdamse ouderen.

Informele Zorg en Ondersteuning

In 2020 is het stedelijk mantelzorgsteunpunt Mantelfoon gestart. De Mantelfoon biedt 24 uur per dag een luisterend oor, informatie en advies. Ook in 2021 nam het aantal vragen aan het steunpunt gestaag toe. Uit de omnibusenquête blijkt dat gedurende de collegeperiode minder sprake is van overbelasting van mantelzorgers. In 2020 is het online-platform Zorgzaam010 gelanceerd voor het matchen van vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties, advies op maat en cursussen en workshops. Ook in 2021 groeit het aantal aanmeldingen op Zorgzaam010 gestaag door. Tenslotte, als teken van waardering voor vrijwilligers in coronatijd, hebben we 6.000 Rotterdampassen beschikbaar gesteld. Ook is het onderzoek 'Tel je zegeningen 2' uitgevoerd waaruit de maatschappelijke waarde op vrijwilligerswerk door levensbeschouwelijke organisaties duidelijk blijkt.

Meedoen in de stad

Het afgelopen jaar stelde de gemeenteraad het nieuwe bestuurlijke stelsel 'Wijk aan Zet' vast. De 39 wijken krijgen elk een wijkraad. Voor alle wijkraden tezamen hadden zich in februari 2022 meer dan 600 Rotterdammers kandidaat gesteld. Dat laat zien

dat er een grote behoefte is om mee te denken en mee te praten over de wijk. In 2021 zijn belangrijke stappen gezet om de organisatie op de nieuwe wijkdemocratie voor te bereiden en de wijkraden een goede startpositie te geven.

Mijn Rotterdam

Ondanks de beperkingen van de coronasituatie is er in 2021 veel gebeurd op het gebied van fysieke en digitale bewonersparticipatie. Het eerder succesvol gebleken participatieplatform 'sterker door ideeën' groeide door naar 'mijn.Rotterdam'. Dit nieuwe platform krijgt een belangrijke plek in de nieuwe wijkdemocratie. Citylab hebben we in 2021 in het teken van crisisherstel geplaatst. Aan de makers van 49 innovatieve en op herstel gerichte plannen hebben we een startbudget uitgereikt.

Jeugdhulp

Begin 2021 ontstond er een urgente situatie in de vraag naar jeugdhulp. Dat kwam onder meer door de pandemie. We hebben daarop ingezet op extra de spoedhulp GGZ en we hebben de wachtlijsten aangepakt voor de regionaal ingekochte jeugdhulp bij de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond (GRJR). Deze aanpak is in ingezet met de andere gemeenten binnen de GRJR. In de tweede helft van 2021 kreeg de aanpak effect. In 2022 zetten we de aanpak door.

Onderwijs

Net als in 2020 domineerde corona in 2021 het onderwijs. Door de diverse schoolsluitingen liepen kinderen leervertraging op en waren er gevolgen voor de sociaalemotionele ontwikkeling. In samenwerking met het onderwijs, de vier grote steden (G4) en met andere gemeenten hebben we intensief gelobbyd bij de rijksoverheid voor middelen om de gevolgen van corona voor het onderwijs te bestrijden. Dit resulteerde in het Nationaal Programma Onderwijs dat voor extra activiteiten minimaal twee jaar lang financiën beschikbaar stelt aan zowel scholen

als gemeenten. Rotterdam heeft samen met het onderwijs een aanbod ontwikkeld dat aanvullend is op het aanbod van de scholen. Zo krijgen hbo-studenten een training zodat ze zich kunnen inzetten als tutor voor extra taal- en rekenlessen. We zetten wijkteammedewerkers op school in om samen met de schoolmaatschappelijk werkers de zorg voor kinderen te verbeteren en de leerkrachten te ontlasten.

Vooraf het ontwikkelingsaanbod voor zeer jonge kinderen helpt achterstanden te voorkomen. Daarom is er voor kinderen die dat nodig hebben de vroeg-voorschoolse educatie (vve). Het aantal deelnemers dat aan de vve deelneemt nam in 2021 procentueel af. Door een campagne kunnen ouders nu gratis kennismaken met de vve.

Het lerarentekort is een landelijk probleem dat al vóór corona bestond. Dit tekort nam in 2021 verder toe. In Rotterdam werpt de aanpak van het lerarentekort vruchten af. Vooral de opleiding van zij-instromers is succesvol en ook de inzet van kunstvakdocenten biedt soelaas. Zo'n 165 zij-instromers zijn gestart in het primair onderwijs en zo'n 114 onderwijsassistenten zijn gestart met de deeltijdopleiding aan de pabo.

Extra aandacht voor kwetsbare Rotterdammers

In minder dan een half jaar tijd hebben honderd dak- en thuislozen een nieuw onderkomen gekregen. Deze grootste uitstroom uit de maatschappelijke opvang ooit is gerealiseerd dankzij goede samenwerking met de woningcorporaties en de zorgaanbieders. Vanuit een rustige, stabiele basis kunnen deze Rotterdammers werken aan hun toekomst. Daarnaast zijn de innovatieve projecten om dakloze Rotterdammers direct aan een woning te helpen, duurzaam geborgd in het beleid. Voorbeelden van die projecten zijn Housing First en Project010 voor jongeren. De kwaliteitsslag in de nachtopvang is verder ingezet. Die slag levert meer rust, kwaliteit en privacy op.

Afsluiting.

Rotterdam is volop in beweging. Dat blijft ook nodig om voorop te kunnen lopen in grote, belangrijke transities en een bijdrage te kunnen leveren aan het welzijn van alle Rotterdammers.

De afgelopen collegeperiode is de stad flink op de proef gesteld. De coronapandemie heeft alle Rotterdammers geraakt. Dat heeft veel aandacht gevraagd, en die aandacht blijft ook de komende tijd noodzakelijk. Positief is de veerkracht die de Rotterdammers hebben getoond. Het is nu zaak te blijven investeren in mensen, samenwerking en innovatie.

Voor de nieuwe wijkrazen en het nieuwe college ligt er de belangrijke opdracht om hierbij de juiste keuzes te maken voor de nieuwe economie, het voortbouwen aan een stad en het bieden van kansen. Wij wensen alle Rotterdammers, de wijkrazen en het nieuwe college veel energie toe voor de komende periode.

